

Innhold i distriktsplaner om tema motorferdsel i verneområder

Grunnlag for langsiktige avklaringer og dispensasjoner for ferdsel i verneområder

Bakgrunn

Reindriftsloven og andre lover og konvensjoner gir reindrift utvida rettigheter i forhold til bruk og ferdsel i naturen, også i verneområder. Når det gjelder avklaringer mot verneområder er distriktsplanene sentral som verktøy. Verneområdestyret / Nasjonalparkstyret vil drøfte mulighet for å bli enig med de enkelte distriktene om hvordan vi i felleskap kan få gjennomført dette arbeidet.

[Reindriftsloven §23](#) angir at reindriften har adgang til bruk av nødvendige framkomst- og transportmidler når det er i samsvar med distriktsplan. Loven presiserer også at «bruk av terrenggående kjøretøy på bar mark skal begrenses mest mulig og skal så langt mulig foregå i faste løyper og til slutt at «motorisert ferdsel eller flyging inn i verneområder skal foregå i samsvar med de forskrifter om vern som er fastsatt» Nærmere regler om slik ferdsel i fredet område kan fastsettes ved forskrift av vedkommende forvaltningsmyndighet i samråd med distriktsstyret.

Det er gitt verneforskrift for hvert verneområde i Norge. Innholdet i disse er noe forskjellig alt etter lokale forhold og alder på forskrift. Uansett så er det nå generelt slik at myndigheter for verneområder og nasjonalparker anerkjenner reindriften rett og behov for motorferdsel i verneområder. Det er derfor verneforskrifter og/eller forvaltningsplaner nå også sier at motorferdsel som foregår i samsvar med distriktets plan og som tar hensyn til verneverdiene faktisk er uproblematisk.

De distriktsplanene som finnes nå er ikke alltid veldig omfattende på dette tema. Det er derfor ikke helelr alltid like bra som verktøy for å avklare forholdet til vernereglene. Det ønsker vi å bidra med gjennom dette samarbeidet.

Innhold i distriktsplaner

[Reindriftslovens §62](#) pkt 3 gir nærmere beskrivelse av innhold når det gjelder motorferdsel.

- Oversikt over nødvendige fremkomst- og transportmidler, herunder
 - hvilke terrenggående kjøretøy som anvendes i distriktet
 - eventuell tidsbegrenset bruk av helikopter eller annet luftfartøy
- Bruksregler for terrenggående kjøretøy

Det er så vidt vi vet ikke presisert hva dette betyr i praksis.

UTKAST

Heller ikke verneforskriftene gir ikke spesielle krav til hvilken informasjon som trengs for å kunne gjøre avklaring mht reindriften motorferdsel. Men det er en del krav som ligger til opplysninger for å kunne gjøre formelt riktige vedtak.

I sammenheng med arbeidet med forvaltningsplan for Reisa er det gitt noen vurderinger av hvilke vilkår som bør gjelde, det vil si hvilke informasjon som trengs for å gjøre vedtak og hvilke kriterier som bør gjelde. Kan det være et utgangspunkt for videre arbeid med distriktsplanene?

- **Hvor** – at kjøring foregår langs spor eller minst mulig på steder hvor det blir stor slitasje og erosjon.
- **Hvem** - at dispensasjon for motorferdsel gjelder registrerte reindriftsutøvere. Evt innleid hjelp må kunne vise til skriftlig avtale med ansvarlig for siidaandel. Det er også mulig å søke dispensasjon for andre hvis det er spesielle behov. Slike tillatelser vil normalt være kurante.
- **Hvorfor** – at kjøring knyttes til utøvelse av reindrift. Hvis formålet med kjøring ikke er direkte knyttet til reindriftsaktivitet så faller det utenfor denne hjemmelen, og det må søkes egen dispensasjon. (For eksempel kjøring hvor hovedformål er jakt og fiske. Eller hovedformålet er transport av materialer til bygging).
- **Restaurering og reparasjon** – at distriktet bidrar til restaurering, forsterkning, sikring eller drift av slike anlegg der det oppstår behov som følge av stor slitasje.

Vi vet enda ikke hvordan kapittel om motorferdsel i den enkelte distriktsplan bør se ut, men vi har laget et utkast som vi tror det kan bli sett ut fra bestemmelsene i reindriftsloven og naturmangfoldloven.

Kan dette være en mal for innhold i distriktenes planer nærmere bestemt jmf §62 pkt 3?

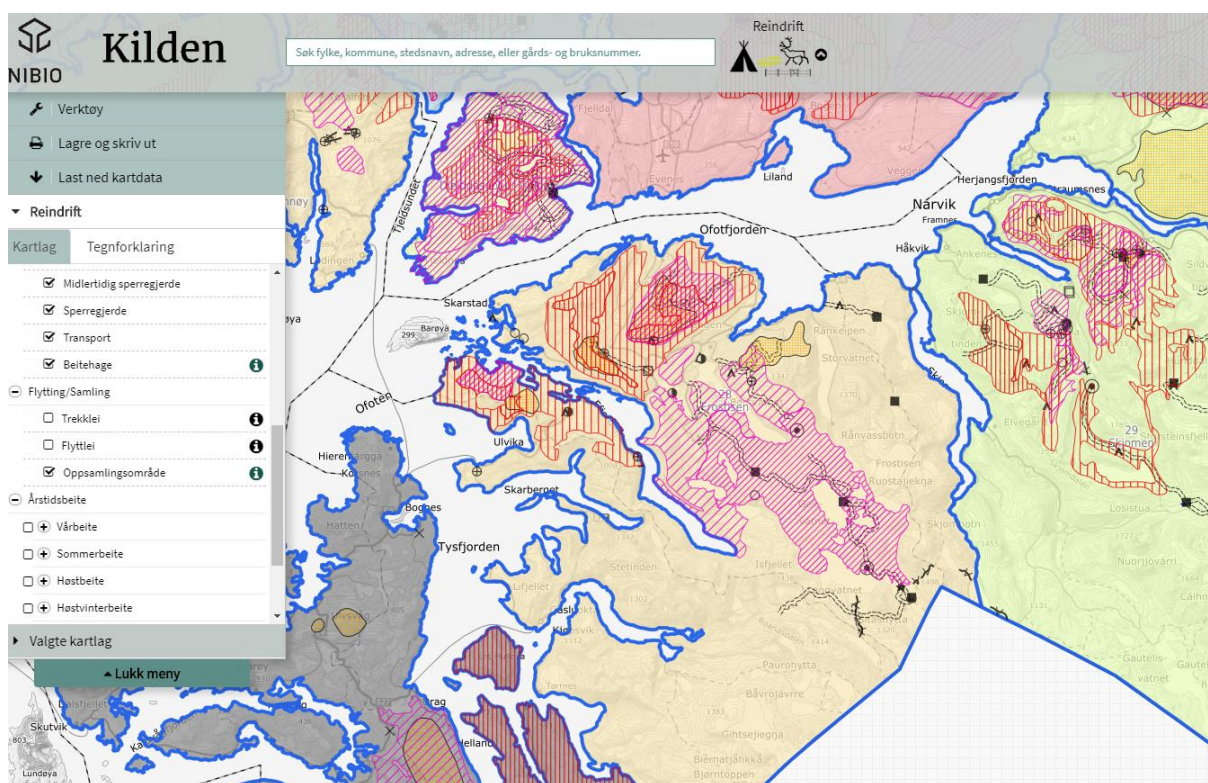
(Kapittel – motorferdsel)

Oversiktskart

Kart kan kopieres fra reindriftskart www.kilden.nibio.no . (Ta skjermbilde og lim inn i powepoint for å tegne på kartet, eller bruk kartprogrammets tegneverktøy).

Kartet bør inneholde

- Inntegnet områder brukes ulike deler av barmarkssesongen og hvor det foregår kjøring som ikke følger spesielle spor. Kan eks være temalag «årstidsbeite» eller «oppsamlingsområde».
- Alle faste kjørespor
 - o Temalag «transport»
 - o Supplere med egne data
- Evtnt andre traséer hvor det er behov for å kjøre. Eks langs gjerder eller flytteleier
 - o Temalag «Anlegg», «sperregjerde», «beitehage», «Trekklei», «Flyttleie».

Figur 1 - tilfeldig eksempel fra reindriftskart. Klikk for å komme til karttjenesten med kart for Vest Finnmark.

UTKAST

Bruksplan for motorferdsel på barmark og bruk av helikopter i distrikt

XX

Beskrivelsene viser til kartet over.

Kjøring langs faste spor

(Beskriv hvilke spor som brukes. Til hvilket formål. Tidsrom.)

Kjøring langs andre geinoer

(Beskriv hvilke spor eller traséer som brukes. Til hvilket formål. Tidsrom.)

Kjøring innenfor bestemte områder

(Beskriv hvilke områder det er behov for kjøring. Til hvilket formål. Tidsrom.)

Bruk av helikopter

(Beskriv hvilke bruk distriktet har av helikopter. I grove trekk. Til hvilket formål. Hvor. Tidsrom. Her er det tilstrekkelig å beskrive i grove trekk hvis det ikke er faste behov)

Oversikt over kjøretøy i distriktet

Jmf reindriftsloven

Vurdering av tiltaksbehov langs spor og geinoer

(Gjelder restaurering, forsterkning, sikkerhet, annet)

UTKAST

Distriktets behov for innleid hjelp

(eventuelt) (hvem?) (nårtid) (til hva?)